

Vukašinović Éva

∴ A tartományi ombudsman kisebbségek védelmével
∴ megbízott helyettese
∴ eva.vukasinovic@vojvodina.gov.rs

NYELVI JOGSÉRTÉSEK A TARTOMÁNYI OMBUDSMAN GYAKORLATÁBAN

Breaches of Linguistic Rights in the Practice of the Provincial Ombudsman

A nemzeti kisebbségek nyelvének hivatalos használata több, különböző szinten is szabályozott előírással szavatolt Szerbiában. Az ombudsman jogosítványaiával összhangban, a hivatalos nyelvhasználat területén gyakorolt ellenőrzés legfontosabb aspektusai a nemzeti kisebbség tagjai nevének használata a gyakorlatban, a topográfiai jelzések kiírása, a közigazgatási és a bírósági eljárások lefolytatása, a hivatalos nyelv- és íráshasználatra való jog alkalmazása a választási folyamat során, valamint a képviselői testületekben, az aktusoknak a nemzeti kisebbségek nyelvén történő közzététele. A hivatalos nyelv- és íráshasználat témakörén belül a tartományi ombudsman külön figyelmet szentel a részarányos foglalkoztatás kérdésének. Az elmúlt évek folyamán begyűjtött adatok alapján egyértelműen leszögezhető, hogy e tekintetben a helyzet semmiképpen sem kielégítő. Az adatok szerint a Vajdaságban működő bíróságok legtöbbszörében nem valósult meg a kisebbségi nemzeti közösséghez tartozó bírák részarányos képviselete. A kisebbségek részarányos foglalkoztatása a tartományi közigazgatási szervezetekben és a rendőrség kötelékein belül sem tükrözik a lakosság nemzeti összetételét. Ezért a tartományi ombudsman álláspontja szerint a bíróságon hivatalos használatban levő kisebbségi jogi szakterminológia ismerete, valamint a tartományi, városi és községi közigazgatás esetében a hivatalos használatban levő kisebbségi nyelv ismerete nyelvhasználat szempontjából fontosabb kérdés, mint maga a nemzeti hovatartozás. A példák a tartományi ombudsman 2010 és 2013 közötti munkájában tapasztalt jogsértéseket ölelik fel a hivatalos nyelv- és íráshasználat terén.

Kulcsszavak: hivatalos nyelvhasználat, jogsértés, tartományi ombudsman, Vajdaság

A tartományi ombudsman intézménye a tartományi ombudsmanról szóló tartományi képviselőházi rendelet alapján alakult meg.¹ A tartományi ombudsman független és önálló szerv, amely gondoskodik minden személy alkotmányban,

¹ Tartományi képviselőházi rendelet a tartományi ombudsmanról, *VAT Hivatalos Lapja*, 23/2002, 5/2004, 16/2005 és 18/2009 – elnevezés módosítása.

a megerősített és közzétett nemzetközi emberi jogi szerződésekben, a nemzetközi jog általánosan elfogadott szabályaiban, törvényben és Vajdaság Autonóm Tartomány jogszabályaiban szavatolt emberi jogainak és szabadságjogainak a védelméről és fejlődéséről, és külön védelmezi az emberi jogokat és szabadságjogokat a tartományi és községi közigazgatási szervek, valamint a tartomány vagy község által alapított közmegbízásokkal felruházott szervezetek és közszolgálatok részéről elkövetett sérelmekkel szemben. Az emberi jogok védelme és fejlesztése érdekében a tartományi ombudsman figyelemmel kíséri a jogszabályok alkalmazását, ellenőrzi a közigazgatási szervek eljárásainak törvényességét, célszerűségét és hatékonyságát, és az emberi jogok védelmezése céljából vizsgálhatja a közigazgatási szervek működését. Az ombudsman az alkotmánnyal és törvénnyel, a megerősített és közzétett nemzetközi emberi jogi szerződésekkel, valamint a nemzetközi jog általánosan elfogadott szabályaival összhangban jár el.

A nemzeti kisebbségek nyelvének hivatalos használata több szinten is szabályozott és szavatolt, mind a nemzeti kisebbségek védelmét közvetlenül rendező jogszabályokban, mind pedig az egyéb kérdéseket szabályozó, de a kisebbségi nyelvek és írásmódok hivatalos használatának kérdését is érintő előírásokban. A nemzeti kisebbségek nyelvének és írásmódjának hivatalos használatára való jog védelmének jogi keretét Szerbia alkotmánya, a megerősített nemzetközi szerződések, a törvények, valamint Vajdaság Autonóm Tartomány és a helyi önkormányzatok szintjén meghozott jogszabályok alkotják.

A polgári jogvédő, illetve az ombudsman jogosítványaival összhangban, a hivatalos nyelvhasználat területén gyakorolt ellenőrzés legfontosabb aspektusai a következők:

- a nemzeti kisebbség tagja személynevének és nevének a nyilvántartásokba és közokiratokba a nemzeti kisebbség nyelvén és helyesírása szerinti beírására való jog védelmezése és fejlesztése;
- a nemzeti kisebbségek nyelvén történő nyilvántartások vezetése és közokiratok kiadása;
- a topográfiai jelzések kiírása a nemzeti kisebbség nyelvén és írásmódja szerint;
- a közigazgatási szervek eljárásainak lefolytatása a nemzeti kisebbség tagjainak nyelvén;
- a bírósági eljárások lefolytatása a nemzeti kisebbség tagjainak nyelvén;
- a nemzeti kisebbségek hivatalos nyelv- és íráshasználatra való jogának tiszteletben tartása a választási folyamat során;
- a nemzeti kisebbségek nyelvének használata a képviselői testületekben;
- az aktusoknak a nemzeti kisebbségek nyelvén történő közzététele.

A TARTOMÁNYI OMBUDSMAN A RÉSZARÁNYOS FOGLALKOZTATÁSÉRT

A hivatalos nyelv- és íráshasználat témakörén belül a tartományi ombudsman külön figyelmet szentel a részarányos foglalkoztatás kérdésének. Ennek értelmében 2009-ben ajánlást intézett a Bírósági Főtanácshoz, melyben felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy a bírák megválasztásakor viseljének gondot a lakosság nemzeti összetételéről, a kisebbségek részarányos képviseléről, valamint a jogi szakterminológia megfelelő ismeretéről azon kisebbségi nyelvekre vonatkozóan, melyek hivatalos használatban vannak az adott bíróságon.² A bíróságok átszervezése után mégis kérdésessé vált az eljárások hivatalos használatban levő nyelven történő lefolytatásának lehetősége. Habár megmaradt az a lehetőség, hogy a bíróság szervezeti egységében a nemzeti kisebbség nyelven folytassák az eljárást, az már kérdéses, hogy az alapfokú bíróság székhelyén is lehet-e az eljárást azon a nemzeti kisebbségi nyelven folytatni, amely a bíróság valamelyik szervezeti egységében hivatalos használatban van. Vajdaság AT területén több esetben az alapfokú bíróságok kötelékébe kerültek azok a korábbi községi bíróságok, melyekben különböző kisebbségi nyelvek is hivatalos használatban voltak.

A kapott adatok alapján leszögezhető, hogy a Vajdaságban működő bíróságok legtöbbszörében (59,2%) nem valósult meg a kisebbségi nemzeti közösséghez tartozó bírák részarányos képviselése. A nemzeti hovatartozásnál még fontosabb, hogy a bírósági elnök ismerje az adott bíróságon hivatalos használatban levő kisebbségi nyelvet, beleértve a jogi szakterminológiát. A tartományi ombudsman előtt nem ismeretes, hogy e tekintetben milyen mércék szerint történt a bíróválasztás, illetve, hogy a jelöltek milyen bizonyítékokkal támasztották alá a kisebbségi jogi szakterminológia ismeretét. Ugyanakkor a bíróról szóló törvény rendelkezése, miszerint a bírák megválasztásakor figyelmet szentelnek a lakosság nemzeti összetételének és a bíróságon hivatalos használatban levő kisebbségi jogi szakterminológia ismeretének³, nem eléggé pontos és nem szavatolja a rendelkezés gyakorlati alkalmazását.

Ami a tartományi szerveket, szervezeteket, szolgálatokat, igazgatóságokat és alapokat illeti, a foglalkoztatottak aránya ezekben a szervezetekben sem felel meg a Vajdaság AT területén élő kisebbségek arányának. A kisebbségek részarányos foglalkoztatása tehát a tartományi közigazgatási szervezetekben még mindig nem tükrözi a lakosság nemzeti összetételét. Csakúgy, mint a bírónál, a hivatalno-

² A tartományi ombudsman VII-OM-D-73/2009 sz. ajánlása, kelt. 2009. 09. 11.

³ Törvény a bíróról, *A Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye*, 116/2008, 58/2009 – AB határozat, 104/2009, 101/2010, 8/2012 – AB határozat, 121/2012 és 124/2012 – AB határozat, 46. szakasz, 2. bekezdés.

kok esetében is fontos követelmény kell, hogy legyen a tartomány területén hivatalos használatban levő kisebbségi nyelv ismerete. Több munkahelynél kellenek feltételként előírni a kisebbségi nyelv ismeretének szükségességét. Az illetékes tartományi közigazgatási szerv jelentése szerint mindössze 41 munkahely betöltéséhez szabták feltételként valamely kisebbségi nyelv ismeretét, ami a besorolt munkahelyek 5,1 százaléka.⁴ Biztató jel, hogy a tartományi kormány a jelentés elfogadásakor javasolta, hogy az új hivatalnokok foglalkoztatásakor a tartományi szervek, szervezetek és szolgálatok szenteljének külön figyelmet arra, hogy azok a kisebbségi nemzeti közösségek soraiból kerüljenek ki, valamint, hogy azon munkahelyek esetében, melyek felölelik a polgárokkal való közvetlen kommunikációt, a munkahelyek besorolásáról szóló szabállyal irányozzák elő a kisebbségi nyelv ismeretének feltételét.⁵

A részarányos foglalkoztatás elvének tiszteletben nem tartását példázza, amikor az ügyfél a törökbecsei községi közigazgatás vezetőjének végzésére tett panaszt, mellyel más munkahelyre helyezték át: anyakönyvvezető helyett annak helyettesévé tették meg. A tárgy munkaügyi vonatkozásával az ombudsman nem foglalkozott (bírósi eljárás is folyamatban volt), viszont a község területén hivatalos használatban levő magyar nyelv gyakorlati alkalmazása tekintetében részletes vizsgálat indult. Kiderült, hogy a munkahelyek besorolásáról szóló szabályzat módosításában törölték az egyes munkahelyek betöltéséhez szükséges korábbi feltételeket. A tartományi ombudsman úgy ítélte meg, hogy a hivatalos használatban levő kisebbségi nyelv ismeretének törlése a hivatalos nyelv- és íráshasználat szempontjából magában hordozza a közigazgatási szervek, köztük az anyakönyvvezető munkája minőségének csökkenését, ezzel együtt pedig a szerzett kollektív jogok megsértését is. Ezért ajánlást intézett a közigazgatás vezetőjéhez, melyben felszólította, hogy azon munkahelyekre, melyek során állandó és közvetlen kapcsolat van a polgárokkal, a munkahely betöltéséhez szükséges feltételek egyikét a hivatalos használatban levő kisebbségi nyelv ismerete képezze. A dolgozók számának meghatározásakor szem előtt kell tartani a lakosság nemzeti összetételét, valamint a kisebbségek számarányát a község területén, áll az ajánlásban.⁶

A törökbecsei Községi Tanács elfogadta a tartományi ombudsman ajánlását, és jóváhagyta a munkahelyek besorolásáról szóló szabályzat javasolt módosítását. Az elfogadott módosítás, vagyis az érvényben levő szabályzat értelmében

⁴ A tartományi közigazgatásban, szervezetekben és szolgálatokban dolgozó hivatalnokok összetételéről szóló jelentés a 2011. évre vonatkozóan, 2011. november 16. Tartományi Oktatási, Közigazgatási és Nemzeti Közösségi Titkárság honlapja.

⁵ A Tartományi Kormány 021-18/2012. sz. Záradéka, kelt. 2012. 02. 22.

⁶ A tartományi ombudsman I-NM-1-25/10. sz. ajánlása, kelt. 2011. 06. 27.

az ügyfélfogadói iroda és anyakönyvvezető-helyettesi munkakört szabályozó szakasz új feltételként azt irányozza elő, hogy a végrehajtók egyike bizonylattel rendelkezik a közigazgatási munkában való kisebbségi (magyar) nyelv középfokú ismeretéről, vagy bizonylata van arról, hogy magyar tannyelvű iskolába járt, és ezen a nyelven szerezte meg a középfokú oktatásról szóló oklevelet.⁷ A módosított szabályzat egyébként még három más munkahely esetében irányozza elő feltételként a magyar nyelv meghatározott szintű ismeretét. A munkahelyek besorolásáról szóló szabályzat módosításával ismét megteremtődtek a feltételek, hogy az érdekelt polgárok magyar nyelven kommunikáljanak a közigazgatási hivattal. Ez különösen az olyan munkahelyek esetében fontos, ahol a polgárok közvetlenül fordulnak a hivatalnokhoz, és számos kérdésben intézik mindennapi ügyeiket. Az anyakönyv-vezetői munka mindenképpen ezen munkahelyek közé sorolható, miközben nem alapkérdés, hogy maga az anyakönyvvezető vagy a helyettese beszéli-e a hivatalos használatban levő kisebbségi nyelvet, mivel mind a ketten azonos munkakörben járnak el, és azonos felhatalmazásokkal rendelkeznek. A polgár szempontjából az a mérvadó, hogy a kisebbségek védelméről szóló előírásokkal összhangban saját anyanyelvén fordulhat az illetékes szervhez, és kérheti az eljárás kisebbségi nyelven történő vezetését. Mivel a törökbecsei községi közigazgatási hivatal az elfogadott módosításokkal ezt lehetővé tette, ezzel az ombudsmani eljárás folyamán elhárította a munkájában tapasztalt rendellenességet. Álláspontunk szerint ebben az esetben a kisebbségi nyelvhasználatra való jog nem sérült a panasztevő áthelyezése miatt.

Másik példa, amikor a Ruszin Nemzeti Tanács emelt panaszt a posta dolgozóinak nyelvtudása kapcsán, miután levéllel fordult a Szerbiai Postaforgalmi Vállalathoz, követelvényt, hogy a polgárokkal való könnyebb kommunikáció érdekében Bácskeresztúron a postások és a tolóablaknál dolgozók ismerjék a ruszin nyelvet és írást, ami, egyébként, hivatalos nyelv a településen. Válaszában a Postaforgalmi Vállalat alaptalannak ítélte meg a követelést, hangsúlyozván, hogy a munkahelyek besorolásáról szóló vállalati szabályzatban nem irányozhatnak elő olyan követelményt, miszerint bizonyos településeken – postahálózati egységekben – az egyes kisebbségi nyelvek ismerete is követelmény a munkahely betöltéséhez, mivel a szabályzatot az állam egészére vonatkozóan hozzák meg. Kiemelték, hogy a bácskeresztúri részlegben három dolgozó beszéli a ruszin nyelvet.⁸ Ezért a tartományi ombudsman felszólította a Szerbiai Postaforgalmi Vállalat illetékeseit, hogy tegyenek intézkedéseket az addigi nemzeti összetétel megőrzése érdekében, mivel a posta két dolgozója időközben

⁷ A munkahelyek besorolásáról szóló szabályzat módosítására vonatkozó szabályzat a törökbecsei községi közigazgatásban, IV 03 110-1/2011. sz., kelt. 2011. 08. 08.

⁸ Szerbiai Postaforgalmi Vállalat, 2012-40612/8. sz., kelt. 2012. 07. 03.

nyugdíjba vonult.⁹ A válaszban az állt, hogy a foglalkoztatottak közül ketten ruszin nemzetiségűek, az odahelyezett két új dolgozó közül pedig egyik szintén beszéli ezt a kisebbségi nyelvet, tehát a lakosságnak nem lesz gondja a postai ügyintézéskor.¹⁰

A közszolgálatok tekintetében is hasonló közömbösség tapasztalható. A nyugdíjazott, magyar ajkú, két nyelven beszélő óvónő helyére kizárólag szerb nyelvet ismerő személyt akartak alkalmazni Ürményházán. A tartományi ombudsman véleményt küldött a zichyfalvi községi képviselő-testületnek, melyben utal arra, hogy Ürményházán egy óvónő dolgozik 26 gyermekkel, ezért javasolta, hogy az új tanévre mindenképpen írjanak ki pályázatot újabb, magyarul is beszélő óvónő számára.¹¹

A hivatalos nyelv- és íráshasználat terén külön gondot okoz, hogy a nemzeti kisebbségek tagjai nincsenek kellő mértékben tájékoztatva jogaikról, így nem is élnek az adott lehetőségekkel. Emellett a közigazgatási szervek gyakran nem rendelkeznek kellő kapacitással, hogy a kisebbségek nyelvén folytassák le az eljárást. A szakkáderhiány mellett nem működik mindenütt a fordítószolgálat, a költségvetésben a leggyakrabban nincs elegendő pénz előirányozva a kisebbségek hivatalos nyelv- és íráshasználatának következetes alkalmazására.

HIVATALI ÉRTEKEZÉS NEMZETI KISEBBSÉGI NYELVEN

Legyen szó írásbeli vagy szóbeli kommunikációról, a tartományi ombudsman több beadványt kapott a kisebbségi nyelvű hivatali értekezésre való jog megsértése kapcsán. Ezen beadványok is bizonyítják, hogy a hagyományos értekezésszerűen túl számos olyan esete van a kisebbségi nyelvhasználatnak, amelyek nem megfelelő szabályozása további jogsértéseket eredményez.

Egy „mindennapi” esete a jogsértéseknek, amikor a Magyar Nemzeti Tanács az általa tapasztalt jogsértésre emelt panaszt a nagybecskereki képviselő-testület ellen, amely nem tette lehetővé a területén hivatalos használatban lévő magyar nyelv hivatalos használatát. A testület titkára átiratában arra kötelezte az MNT-t, hogy fordítsa le szerb nyelvre a megküldött záradékot. A tartományi ombudsman úgy ítélte meg, hogy Nagybecskerek Város Képviselő-testülete megszegte a kisebbségek hivatalos nyelvhasználatra való jogát, és ennek értelmében véleményt fogalmazott meg, melyben egyebek között felszólítja a hatáskörében illetékes szervet, hogy a jövőben köteles a hatályos jogszabályok értelmében eljárni, és ezzel összhangban elfogadni az MNT magyar nyelven be-

⁹ A tartományi ombudsman I-NM-1-52/11 sz. véleménye, kelt. 2011. 11. 14.

¹⁰ Szerbiai Postaforgalmi Vállalat, 2012-40612/12. sz., kelt. 2012. 10. 02.

¹¹ A tartományi ombudsman I-NM-1-15/10 sz. véleménye, kelt. 2010. 04. 29.

nyújtott javaslatát.¹² Válaszában a képviselő-testület mellékelte Ivana Bjeletićnek az MNT-hez intézett levelét, melyben elnézést kért a félreértésért.¹³

A Magyar Nemzeti Tanács másik beadványa az adóbevallási űrlapokra vonatkozott. A folyamodványban kiemelik, hogy az adóhivatal szervezeti egységei azokban a községekben, melyekben hivatalos használatban van a magyar nyelv, nem folytathatnak ezen a nyelven közigazgatási eljárást, mivel a törvénnyel ellentétben nem biztosítottak a magyar nyelvű űrlapok. Ebben a tárgyban a tartományi ombudsman több ízben fordult a Szerbiai Pénzügyminisztériumhoz, a Vagyon-visszaszármaztatási Ügynökséghez és a Köztársasági Adóhivatalhoz, konkrét választ azonban egyik szervtől sem kapott a kérdésre, hogy elfogadják-e a magyar nyelvű formanyomtatványokat.¹⁴ Az ombudsman ugyanis külön felhívta a hatáskörében illetékes szerv figyelmét, hogy az MNT Közigazgatási Hivatala lefordította a vagyonadók bevallására szolgáló űrlapokat, és kész azokat az adóhivatal rendelkezésére bocsátani. Egyértelmű választ kértünk arra a kérdésre, hogy azokban az önkormányzatokban, melyekben hivatalos használatban van a magyar nyelv, az adóhivatal elfogadja-e a magyar nyelvű űrlapokat. Értelmes válasz helyett azonban a minisztérium a hivatalos nyelvhasználatra vonatkozó előírásokat idézte, hangsúlyozván, hogy az űrlapok a szabályzat részét képezik, ennél fogva a Szerb Köztársaság Hivatalos Lapjában jelentetik meg azokat, szerb nyelven. Az adóhivatal a minisztérium pénzügyi részlegéhez fordult véleményért, ez utóbbi pedig a 2012 májusában még Emberi és Kisebbségi, Államigazgatási és Helyi Önkormányzati Minisztérium elnevezés alatt működő közigazgatási szerv véleményét kérte ki ugyanebben az ügyben.

A tartományi ombudsman értékelése szerint ez a szerv mindent megtett annak érdekében, hogy előrelépés történjen a magyar nyelv hivatalos használata terén a közigazgatási eljárásokban, viszont a köztársasági Pénzügyminisztérium nem tanúsított megértést a kérdés hatékony, gyors és egyértelmű rendezésére.

Hasonló a fentiekhez, amikor az ügyfél a Tartományi Oktatási Titkárság munkájára panaszkodott. Kifogásolta, hogy honosítási kérelmét megfelelő űrlap hiányában nem nyújthatta be magyar nyelven, valamint, hogy a titkárság honlapja nem érhető el magyar nyelven. Az oktatási titkárság válaszában¹⁵ kiemelte, nem vitatja el az anyanyelv használatának fontosságát, és lehetőségeihez mérten igyekszik a gyakorlatban is érvényre juttatni azt. A honlap folyamatban

¹² A tartományi ombudsman I-NM-1-51/10 sz. véleménye, kelt. 2010. 12. 21.

¹³ A nagybecskereki Városi Képviselő-testület titkárszónyának levele, 020-I/10-40-I sz. kelt. 2010. 12. 17.

¹⁴ A tartományi ombudsman átirata, I-NM-1-04/12. sz., kelt. 2012. 09. 04.

¹⁵ Az oktatási titkárság 106-011-00006/2010-01 sz. válasza, kelt. 2010. 08. 11.

levő modernizálása egyben a többnyelvűség bevezetését is jelenti, ugyanakkor a titkárság elfogadta a tartományi ombudsman javaslatát¹⁶, miszerint a jövőben kisebbségi nyelveken is biztosítaniuk kell a honosítási kérelemhez szükséges űrlapokat és utasításokat.

A kisebbségi nyelvű írásbeli értekezés másik példája a magyarkanizsai ügyvéd beadványa, miszerint a kataszteri hivatalok az ügyfelekkel fordítatják le a magyar nyelven átadott dokumentációt. A tartományi ombudsman felhívta a magyarkanizsai kataszteri hivatal figyelmét az idevágó előírásokra¹⁷, amit válaszában a nagykikindai kataszter (melyhez a magyarkanizsai tartozik) igazgatója is aláírt: a kataszteri hivatalok kötelesek átvenni a hivatalos használatban levő kisebbségi nyelven benyújtott iratot, és a szerv költségén fordíttatni azt le.¹⁸ A szerv tehát az eljárás folyamán elhárította a felet ért sérelmet.

Ú. Á. tartományi képviselő a tartományi titkárságok, a tartományi kormány, valamint a tartományi ombudsman szerb nyelvű honlapja kapcsán arra hivatkozott, hogy az említett szervek e tekintetben nem tartják tiszteletben a köztársasági alkotmány és a tartományi statútum azon rendelkezéseit, melyek értelmében a nemzeti kisebbségek tagjainak joguk van a saját anyanyelvükön tájékozódni. Emellett kifogásolja, hogy a tartományi titkárságok többsége a pályázati dokumentumok és a pályázati felhívások esetében is figyelmen kívül hagyja az imént említett követelményt. A tartományi ombudsman felhívta a panasztevő figyelmét arra, hogy az érvényes jogszabályok nem szabályozzák a nyelv- és íráshasználattal kapcsolatos kérdéseket a honlapra vagy a korszerű technológiában használatos más lehetőségekre vonatkozóan. Egyetlen jogszabály sem irányozza elő az állami szervek azon kötelességét, hogy a honlap kidolgozásakor vagy a közösségi oldalakon (amennyiben a széles körű hozzáférhetőség céljából jelen van azok valamelyikén) kötelesek tiszteletben tartani a hivatalos nyelvhasználatról szóló törvényben megfogalmazott szabályokat, melyek a nyelv- és írásmód hivatalos használatára vonatkoznak. Ugyanakkor a tartományi ombudsman támogatja az elképzelést, hogy honlapja a Vajdaság AT területén használatban levő mind az öt kisebbségi nyelven elérhető legyen. Ami a pályázati felhívásokat illeti, a tartományi ombudsman készen áll az esetleges jövőbeni pályázatokat a tartomány területén hivatalos használatban levő kisebbségi nyelveken is megjelentetni.¹⁹

¹⁶ A tartományi ombudsman I-NM-1-31/10 sz. véleménye a magyar nyelvű honosítási űrlapok kapcsán.

¹⁷ A tartományi ombudsman I-OP-1-602/11 sz. véleménye, kelt. 2011. 10. 06.

¹⁸ A nagykikindai kataszter 952-626/2011 sz. válasza.

¹⁹ A tartományi ombudsman I-NM-1-25/13 sz. véleménye a magyar nyelvű honlapról és pályázatokról.

AZ ANYAKÖNYVI KIVONATOK ESETE

Több beadványban a polgárok azzal a panasszal fordultak a tartományi ombudsman intézményéhez, hogy nem kaphatnak kétnyelvű anyakönyvi kivonatot. A panaszokból az is kiviláglott, hogy a tartomány területén a gyakorlatban nagyok voltak az eltérések az anyakönyvi hivatalok munkájában, ami a hátrányos megkülönböztetés kérdését is felvetette. Előzményként fontos kiemelni, hogy Vajdaság területén korábban minden gond nélkül lehetett igényelni a kétnyelvű kivonatot, amely gyakorlat 2010 tavaszától megszűnt, mivel a minisztériumi utasítás nem irányozta elő ezt a lehetőséget. 2011 elején a tartományi ombudsman és helyettese ennek kapcsán találkozott a köztársasági közigazgatási és önkormányzati minisztérium illetékeseivel. A minisztériumban folytatott megbeszélések során abban állapodtak meg, hogy a lehető legrövidebb időn belül hozzálátnak a kétnyelvű űrlapok nyomtatásához, valamint biztosítják annak a lehetőségét, hogy a személynév is feltüntethető legyen magyar írásmóddal. Ez azt jelenti, hogy nem teszik zárójelbe a magyarul írt személyneveket, és nem az okirat hátlapján lesznek a megnevezések fordításai, hanem a magyar elnevezések közvetlenül a szerb szöveg alatt szerepelnek. Ezt követően elkészültek azok az ajánlások, amelyeket a köztársasági polgári jogvédő és a tartományi ombudsman közösen intéztek az Államigazgatási és Önkormányzati Minisztériumhoz.²⁰ A köztársasági minisztériumnál sikerült kieszközölni, hogy ismét kétnyelvű űrlapokat nyomtassanak, ennek előfeltételét az említett minisztériumi utasítás módosítása képezte.²¹

Volt olyan folyamodvány, amely a beírások módjára vonatkozott. A polgárok nem mindig értik meg, hogy a személynevek kisebbségi nyelven történő beírása nem automatikusan történik. Ez azt jelenti, hogy bár a formanyomtatvány kétnyelvű, a személynév olyan módon lesz feltüntetve, ahogy az az anyakönyvben áll. Azoknak a polgároknak pedig, akik igénylik, hogy személynevük a kivonaton a kisebbségi írásmód szerint legyen feltüntetve, kérvényezniük kell az anyakönyvi adatok kiegészítését. Másik eset az, ha maga a szerv nem tud időben reagálni a módosításokra. Egy ügyfél beadványában a zentai adóhivatal munkájára panaszkodott, mivel személyneve magyar nyelven való bejegyzése miatt nem tudta átíratni gépkocsiját testvéreire. A személyi igazolványban, jogosítványban magyar, a forgalmi engedélyben szerb nyelven van bejegyezve a

²⁰ A Köztársasági Emberjogi Biztos és a Tartományi Ombudsman közös ajánlása a Szerb Köztársaság Közigazgatási és Államigazgatási Minisztériumához, 16-166/11 sz., kelt. 2011. 03. 16.

²¹ Utasítás az anyakönyvek vezetéséről és az anyakönyvek nyomtatványairól. *A Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye* 109/2009, 4/2010 – jav., 10/2010, 25/2011 és 5/2013 szám.

neve, ami gondot okozott az ügyintézésben a bíróságon, különösen az adóhivatalban. Válaszában a zentai adóhivatal az igazgató utasítására hivatkozik²², ami az adóköteles személy azonosítására szolgál, miközben kiemelik, hogy az ügyfél nem is nyújtotta be a kérelmet, holott ők utólag kérték volna a hiányzó dokumentációt. A tartományi ombudsman álláspontja²³ szerint szabálytalanság történt, ugyanis az államigazgatásról szóló törvény módosítása arra kötelezi a szervet, hogy hivatalból szerezzen be bizonyos adatokat, dokumentációt.²⁴

JOGSÉRTÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK A TÖBBNYELVŰ FELIRATOK, NÉVTÁBLÁK TERÉN

A nyilvános feliratok nyelvhasználatát tekintve a tartományi ombudsman igen színes gyakorlatával találkozhatunk, kezdve a táblák méretétől és állapotától, egészen a kisebbségi hivatalos helységnevek egyenrangú használatáig.

A leginkább egyértelmű jogsértés, amikor a helységnévtáblán nincs feltüntetve a település neve minden hivatalos használatban lévő nyelven. Például a polgár elégedetlenségét fejezte ki, mert Ópázova ki- és bejáratánál az egyes helységnévtáblákon a település neve nincs kiírva a hivatalos használatban levő szlovák nyelven is, hanem csak szerb nyelven és cirill írásmóddal. Az ombudsman közbenjárására azonban a községi közigazgatás vezetője értesítette az ombudsmant, hogy a törvények és a státútum rendelkezéseinek tiszteletben tartása, tehát az észlelt hiányosság elhárítása érdekében beindították a kétnyelvű táblák beszerzésére irányuló eljárást.²⁵

A nagybecskereki polgári jogvédő helyettese eljárást indított az écskai helyi közösség ellen, mert a kultúrotthon épületének homlokzatán kizárólag szerb nyelven tüntették fel az elnevezést (5,50 méter szélességben és 37 cm magasságban), míg egy 70×50 cm-es táblán a bejáratnál a szerb mellett a község területén hivatalos használatban levő kisebbségi nyelveken is kiírták az elnevezést. A helyi ombudsman véleménye szerint ezzel megsértették a város státútumát, ezért ajánlást tett, melyben javasolja a HK vezetőinek, hogy a szerb elnevezés alatt vagy jobbra tőle ugyanakkora betűkkel kisebbségi nyelveken is írják ki a kultúrotthon szót, azok helyesírása és hagyományos írásmódja szerint.²⁶ A HK Tanácsa nem reagált, a tartományi ombudsman kisebbségek védelmével

²² Zentai adóhivatal 435-371/2011 sz. válasza, kelt. 2011. 04. 27.

²³ A tartományi ombudsman álláspontja, I-NM-1-16/11 sz. kelt. 2011. 06. 14.

²⁴ Államigazgatási Törvény, *A Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye*, 79/2005, 101/2007 és 95/2010 szám, 75a szakasz.

²⁵ Ópázova 90-5/2012-3 sz. válasza a kétnyelvű helységnévtáblák beszerzéséről.

²⁶ Nagybecskereki polgári jogvédő helyettesének 09/09 OMBP számú ajánlása, kelt. 2009. 08. 17.

megbízott helyettese a nagybecskereki emberjogi biztos helyettesével közösen tárgyalt Nagybecskerek Város vezetésével, és teljes mértékben támogatta az általa kiadott ajánlást. Átiratában felhívta a városvezetés figyelmét arra, mekkora veszélyt jelentene a kisebbségvédelem tekintetében, ha nem hajtanák végre a helyi emberjogi biztos ajánlását.²⁷

A márciusi találkozó és a hivatalos levelezés nem hozott eredményt, a nagybecskereki polgári jogvédő helyettese pert indított az écskai helyi közösség ellen, a nagybecskereki Alapfokú Bíróság decemberi döntésével helyt adott a vádnak, miszerint ez esetben a magyar, a román és a szlovák nemzeti közösség elleni hátrányos megkülönböztetésről volt szó, és elrendelte a nagybetűs szerb nyelvű felirat eltávolítását.²⁸

Egy másik esetben az ügyfél a törökbecsei közigazgatás munkájára panaszkodott, mivel az nem tett semmit a Törökbecse községhez tartozó Kumán település helységnévtábláinak megjavítása érdekében. A tartományi ombudsman választ kért az illetékes szervtől. A képviselő-testület elnöke által aláírt átiratban az állt, hogy a törökbecsei Direkcija közcivilizáció, a képviselő-testület záradékával összhangban, rendbe tette a községhez tartozó Kumán település helységnévtábláit, így ismét szerb és magyar nyelven van feltüntetve a helység elnevezése.²⁹

A Horvát Nemzeti Tanács az idegenforgalmi táblákra vonatkozóan fordult az ombudsmanhoz, melyeket Szabadka területén állítottak fel. Ezeket szerb nyelven cirill írásmóddal és angol nyelven írták ki az információkat, habár a város területén a magyar és a horvát nyelv és írás is hivatalos. Az eljárás lefolytatása után a tartományi ombudsman ajánlással fordult Szabadka Város Idegenforgalmi Szervezetéhez, melyben arra szólítja fel, hogy a turisztikai táblákon az információkat tüntesse fel a hivatalos használatban levő kisebbségi nyelveken és írásmódjuk szerint is.³⁰ Az ajánlást elfogadták, az illetékes tervezőirodát megbízták az idegenforgalmi jelzésekre vonatkozó projektum módosításának kidolgozásával.

A feliratokhoz csak részben kapcsolódik a következő eset, amikor a polgár a Szerbiai Postaforgalmi Vállalat munkájára panaszkodott, mert nem kézbesítették a magyar nyelven megcímezett küldeményét Gyulafalváról Törökkanizsára. A Postaforgalmi Közcivilizációnak megküldött átiratában az ombudsman utalt a kisebbségi nyelvhasználatot szabályozó előírásokra, így az alkotmány, valamint a hivatalos nyelv- és íráshasználatról szóló törvény rendelkezéseire. A nemze-

²⁷ A tartományi ombudsman átirata, I-NM-1-08/10, kelt. 2010. 03. 05.

²⁸ Nagybecskereki Alapfokú Bíróság 16.P. 567/10 sz. ítélete, kelt. 2010. 06. 17.

²⁹ Törökbecsei képviselő-testület II 02 011-1/2011 sz. válasza, kelt. 2011. 01. 25.

³⁰ A tartományi ombudsman I-NM-1-37/12 sz. ajánlása, kelt. 2012. 11. 30.

ti kisebbségek jogainak és szabadságának védelméről szóló törvényt idézve a tartományi ombudsman kiemelte, hogy a kisebbségek szabadon használhatják nyelvüket és írásukat, magán- és közügyekben egyaránt, és azon önkormányzatokban, ahol hagyományosan élnek kisebbségek, nyelvük és írásmódjuk egyenrangú használatban lehet a szerb nyelvvel. A nemzeti kisebbségek hivatalos nyelv- és íráshasználatát külön részletezte az idevágó tartományi képviselőházi határozat, melyet a különféle szolgáltatásokat nyújtó köztársasági közvállalatok is kötelesek tiszteletben tartani.³¹

A tartományi ombudsman megítélése szerint a települések és más földrajzi elnevezések kiírásának szabályai a kisebbségi nyelv hivatalos használata során nem egyenlíthetők ki a település megjelölésével a postaforgalomban. Ez utóbbi az egyenrangú hivatalos használatban levő kisebbségi nyelv használatának jogát jelenti a gazdaságban és a szolgáltatásokban: a kisebbségek személyes jogáról van tehát szó, melynek alapján joguk van kizárólag a saját nyelvükön kiírni adott esetben a település elnevezését. A helyi önkormányzati és tartományi szervek, az államigazgatás, közvállalatok, intézmények és szolgálatok szervezeti egységei oly módon kötelesek megszervezni munkájukat, hogy az szavatolja az eljárások lefolytatását, szolgáltatások nyújtását, valamint a kommunikációt a kisebbségi nemzeti közösségek tagjaival a hivatalos használatban levő nyelveken. Az említett szerveknek külön figyelmet kell szentelniük a részarányos foglalkoztatásra, szem előtt tartva a lakosság nemzeti összetételét, és azon nyelv ismeretének szükségességére, amely használatban van a szerv vagy szolgálat területén.

A fentiek alapján a tartományi ombudsman véleményt intézett a Szerbiai Postaforgalmi Vállalathoz, hangsúlyozván, azzal, hogy nem kézbesítették a levelet, amely a község területén hivatalos használatban levő nyelven volt megcímezve, a vállalat megszegte az alkotmány, a nemzetközi előírások és az érvényes törvények azon rendelkezéseit, melyek a kisebbségek hivatalos nyelv- és íráshasználatának jogát szavatolják. Az ombudsman felhívta a figyelmet, hogy az emberi jogok védelme, a törvények és előírások alkalmazása érdekében a postaforgalmi közvállalat a jövőben köteles tiszteletben tartani mindazon előírásokat, melyek szavatolják a kisebbségek hivatalos nyelvhasználatra való jogát, és a szolgáltatás zavartalan lebonyolítása érdekében ügyvitelét is ezzel összhangban köteles rendezni.

Van, amikor maga a tartományi ombudsman hivatalból indít eljárást, ez történt Újvidék Város illetékes szerveivel szemben is, mely eljárás során az utcák és a terek elnevezéseinek kiírási módját vizsgálta.³² A helyszínelés folyamán az

³¹ Tartományi ombudsman I-NM-1-52/11 sz., kelt. 2011. 11. 14.

³² Tartományi ombudsman I-NM-1-02/13 sz., kelt. 2013. 01. 16.

intézmény munkatársai azt tapasztalták, hogy a táblák legtöbbször szerb nyelven és latin írásmóddal (ritkább esetben cirill betűkkel) van feltüntetve az utca vagy a tér neve, míg a város területén hivatalos használatban levő kisebbségi nyelveken és azok írásmódja szerint nincs kiírva a név. A tartományi ombudsman átirattal fordult a kataszteri hivatalhoz, valamint a városi képviselő-testület illetékes bizottságához, melyben felszólítja az illetékes szerveket, hogy nyilatkozzanak a folyamodvány kapcsán. A válaszok beérkezését és az idevágó előírások áttanulmányozását követően a tartományi ombudsman ajánlással fordult az újvidéki Városi Közigazgatás közművesítési részlegéhez, melyben felszólítja a hatáskörében illetékes szervet, hogy biztosítsa az utcák és a terek elnevezésének kiírását a hivatalos nyelvhasználatra vonatkozó előírásokkal összhangban.³³ Konkrét esetben ez azt jelenti, hogy a települések, utcák és a terek nevét a város területén szerb nyelven és cirill írásmóddal, valamint magyar, szlovák és ruszin nyelven és ezen kisebbségek írásmódja szerint kötelesek feltüntetni a táblákon. Az eljárás azonban még folyamatban van.

Az utóbbi két év folyamán több olyan beadvány is volt, melyekben azt kifogásolják, hogy a cirill írásmód van egyenlőtlen helyzetben, akár a szerb nyelvű latin betűs, akár a kisebbségi nyelvekkel szemben. A panasztevők kérdése elsősorban arra irányult, miért nem védi az ombudsman a szerbeket, miért csak a kisebbségeket, azok nyelv- és íráshasználatát. A téma érzékenysége való tekintettel a válaszokban a kisebbségvédelemmel foglalkozó ombudsmanhelyettes külön figyelemmel idézte a hivatalos nyelv- és íráshasználatot szabályozó előírások idevágó szakaszait.

S. Ž. újvidéki lakos amiatt emelt panaszt, mert az Újvidéki Színház bejáratánál levő táblán az intézmény elnevezése nincs feltüntetve szerb nyelven és cirill írásmóddal, valamint a város területén hivatalos használatban levő kisebbségi nyelveken és azok írásmódja szerint. A tartományi ombudsman választ kért az Újvidéki Színház vezetőségétől³⁴, mely válaszában utóbb kiemelte, hogy a tapasztalt rendellenességet elhárítják. A következő átirattal már értesítették az ombudsmant, hogy május 10-én felállították a táblát, amelyen az idézett előírásokkal összhangban van kiírva az intézmény neve: szerb nyelven cirill írásmóddal és a hivatalos használatban levő kisebbségi nyelveken (magyar, ruszin, szlovák), azok írásmódja szerint.³⁵

Hasonló ehhez az esethez, amikor egy polgár a Vajdasági Klinikai Központ épületén levő felirat kapcsán fordult intézményünkhöz. Kifogásolta, hogy a Klinikai Központ új épületén minden kizárólag latin betűs írásmóddal van fel-

³³ Tartományi ombudsman I-NM-1-02/13 sz., kelt. 2013. 03. 05.

³⁴ Tartományi ombudsman I-NM-1-08/13 sz., kelt. 2013. 02. 22.

³⁵ Újvidéki Színház, 502 sz. kelt. 2013. 05. 14.

iratozva, vagyis, hogy a hivatalos használatban levő cirill írásmód nem szerepel a táblákon. A kért válaszban a kórház illetékesei értesítették az ombudsmant, hogy beindult az eljárás, melynek során pontosan feltérképezik a helyzetet, tehát megállapítják, hogy a nyilvános feliratokon milyen nyelven és írásmóddal vannak feltüntetve az elnevezések. Kiemelték, hogy az eljárás végeredményeként lecserélik a táblákat oly módon, hogy azok kinézete egyforma legyen, és nyelvi szempontból se térjenek el egymástól, tehát minden közfelirat cirill betűs, szerb nyelvű lesz.³⁶ A tartományi ombudsman azonban felhívta a Vajdasági Klinikai Központ illetékeseinek figyelmét arra, hogy a szóban forgó táblákon a kisebbségi nyelveken is kötelesek feltüntetni az elnevezéseket, melyek hivatalos használatban vannak a város területén.³⁷ Az eljárás még folyamatban van.

2012. december közepén új táblát helyeztek el Újvidék Város Művelődési Központjának homlokzatán. Addig az elnevezés szerb nyelven, latin írásmóddal volt feltüntetve, ezt lecserélték, és szerb nyelven cirill írásmóddal írták ki, valamint a város területén hivatalos használatban levő kisebbségi nyelveken is. A tartományi ombudsman hivatalból eljárást indított az ügyben, azzal a céllal, hogy kivizsgálja, a kultúrintézmény nevének feltüntetésekor tiszteletben tartották-e a hivatalos nyelv- és íráshasználatról szóló törvény rendelkezéseit.³⁸ Az ombudsman munkatársai a helyszínen meggyőződtek arról, hogy bár az elnevezést kiírták szerb, magyar, szlovák és ruszin nyelven is, a szóban forgó kisebbségi nyelvek helyesírása szerint, a fordítások nyelvtani szempontból nem voltak helyesek. Az ombudsman felkérésére az illetékes tartományi titkárság fordítószolgálatára megküldte a helyes fordításokat, amit mellékelünk a kultúrközpont vezetőségéhez intézett átíráshoz. 2013. január 23-án Újvidék Város Művelődési Központja értesítette a tartományi ombudsmant, hogy új táblát helyeztek el, melyen a helyesírási szabályoknak megfelelően írták ki kisebbségi nyelveken is az intézmény nevét.

A tartományi ombudsman szintén hivatalból indított eljárást az Újvidéki Városi Közlekedési Vállalat ellen³⁹, mivel a közvállalat az addigi szerb nyelvű latin betűs feliratokat cirill írásmódra cserélte le. Az ombudsman álláspontja szerint a szerb nyelv és cirill írásmód mellett a buszok irányjelző tábláin a város területén hivatalos használatban levő kisebbségi nyelveken is (magyar, szlovák, ruszin) fel kell tüntetni az útvonalakat. Ilyen értelemben indított eljárást, melynek során több ízben volt kénytelen a VKV vezetőségéhez fordulni, mivel nem

³⁶ Újvidéki Klinikai Központ, 00-420 sz., kelt. 2013. 04. 07. és 00-420/1 sz., kelt. 2013. 06. 03.

³⁷ Tartományi ombudsman I-NM-1-12/13 sz., kelt. 2013. 04. 16.

³⁸ Tartományi ombudsman I-NM-1-62/12 sz., kelt. 2013. 01. 10.

³⁹ Tartományi ombudsman I-NM-1-01/13 sz., kelt. 2013. 01. 15.

választottak a megszabott határidőn belül, illetve megkerülték a konkrét válaszadást. Az ombudsman ajánlást tett⁴⁰, miközben az eljárás során kikérte az Újvidéki Műszaki Kar szakmai véleményét is, ugyanis a VKV átiratainak lényege az volt, hogy technikai szempontból szinte elképzelhetetlen a javasolt megoldás. A szakemberek válasza ezzel szemben alátámasztotta a tartományi ombudsman ajánlását, miszerint bizonyos befektetéssel megoldható lenne, hogy a buszok irányjelző tábláin a város területén hivatalos használatban levő magyar, szlovák és ruszin nyelven és ezeknek a kisebbségeknek az írásmódja szerint is fel lehet tüntetni az útvonalakat.⁴¹

ÖSSZEGZÉS

Ma már elvétve küzd egy nemzeti közösség nyelvének hivatalos használatba való bevezetéséért, bár még mindig akadnak rá példák. A šidi Sot településen a község annak ellenére sem volt hajlandó bevezetni a horvát nyelvet a hivatalos használatba, hogy a 2002. évi népszámlálás adatai szerint a település lakosságának több mint 40 százaléka horvát volt. A kisebbségi ombudsmanhelyettes és a tartományi kisebbségügyi titkár látogatása során a község illetékesei ígéretet tettek arra, hogy a képviselő-testület napirendre tűzi a horvát nyelv hivatalos használatba történő bevezetését. Erre 2012 márciusában került sor (a folyamodványt 2011 márciusában adták át), amikor a testület módosította a statútumot, és hivatalos nyelvként bevezette a horvát nyelvet Sot, valamint Batrovci településeken.

A tartományi ombudsman feladata tehát, hogy a kezdetektől, azaz egészen egy kisebbségi nyelv hivatalos használatba történő bevezetésétől, egészen a hivatalos státusból eredő nyelvi jogsértések kezeléséig jelen legyen minden nemzeti közösség életében, egyfajta egyensúlyt teremtve a helyi és tartományi politikai erők, a jogaikért küzdő polgárok és a jogállami mércék között.

Повреде права на језик из праксе покрајинског омбудсмана

Службена употреба језика националних мањина гарантована је прописима који су регулисани на више различитих нивоа у Србији. У складу са овлашћењима омбудсмана најважнији аспекти приликом спровођења контроле употребе службеног језика јесу употреба имена припадника мањинских заједница у пракси, исписивање топографских ознака, спровођење управних и судских поступака, примена права на

⁴⁰ A tartományi ombudsman I-NM-1-01/13 sz. ajánlása, kelt. 2013. 02. 11.

⁴¹ Műszaki Egyetem 01-737/1 sz. válasza, kelt. 2013. 03. 18.

службену употребу језика и писама у току изборног процеса, односно у одборничким телима скупштина, те објављивање аката на језицима националних мањина. У домену употребе службеног језика и писама покрајински омбудсман посебну пажњу посвећује питању сразмерног запошљавања. На основу података прикупљених у току задњих година може се једнозначно констатовати да стање по овом питању ни изблица није задовољавајуће. Према тим подацима у већини судова у Војводини није остварена сразмерна заступљеност судија припадника мањинских заједница. А ни сразмерност запошљавања припадника мањина у органима покрајинске управе и у саставу МУП-а не одсликава пропорције националног састава становништва. Управо због тога, из аспекта употребе језика по мишљењу покрајинског омбудсмана познавање правне терминологије мањинских језика који су у службеној употреби у судовима, односно у случају покрајинских, градских и општинских органа управе познавање језика који су у службеној употреби јесте важније питање, него сама национална припадност. Наведени примери обухватају повреде права на употребу службеног језика и писама које су се јављале у пракси покрајинског омбудсмана између 2010. и 2013. године.

Кључне речи: употреба службеног језика, повреда права, покрајински омбудсман, Војводина

Breaches of Linguistic Rights in the Practice of the Provincial Ombudsman

The official use of national minority languages in Serbia is regulated on different levels and guaranteed by different acts. In accordance with the competences of the ombudsman, the most important aspects of control in the official use of language is the use of national minority affiliates' names in practice, writing topographical names, conducting administrative and judicial procedures, the application of the Official Language and Script Use Code during elections, as well as in representative bodies, and in publishing acts in national minority languages. Within the topic of official language and script use, the provincial ombudsman devotes special attention to the problem of proportional employment. Based on the information gathered in the past few years it can be clearly stated that regarding this issue the situation is far from satisfactory. The collected data shows that in the majority of courts in Vojvodina the proportionality of minority judges does not function. Furthermore, the proportion of minority employment in provincial administration organs and in the police force does not reflect the minority structure of the population. For this reason, according to the

standpoint of the provincial ombudsman, a matter of much higher importance from a linguistic point is the knowledge of minority legal terminology in official use at court, as well as regarding the provincial and municipal administration the knowledge of the officially used minority language, than national affiliation itself. The examples embrace the breaches of official language and script use during the tenure of the provincial ombudsman between 2010 and 2013.

Keywords: official language use, breach, provincial ombudsman, Vojvodina